

VENTS DEL MÓN, 12, mar.-abr. 2001

Butlletí d'informació eòlica, editat pel GCTPFNN

S'encoratja la seva reproducció, però sempre citant la font de procedència

Neix l'Entesa catalana per una energia neta

El passat 20 de febrer es va constituir a Tarragona l'Entesa catalana per una energia neta, promoguda per un grup d'entitats ecologistes actives, des de fa temps, en el camp de l'energia, ja sigui per fer oposició a les energies brutes i no renovables, ja sigui per fer néixer i créixer les energies renovables i donar-les suport. En el proper número de Vents del Món se n'informarà detalladament.

Hermann Scheer a Barcelona

Hermann Scheer, president d'Eurosolar – associació europea per a les energies renovables -, Premi Nobel alternatiu, parlamentari alemany i autor va ser a Barcelona per presentar la publicació de la traducció castellana de la seva darrera obra 'La economia solar global'. L'acte de presentació d'aquesta interessantíssima obra, va ser introduït per en Josep Puig, president d'Eurosolar a l'estat espanyol, amb aquestes paraules:

És un honor per mi estar avui ací per presentar el Dr. Hermann Scheer, vell amic i company de lluita en favor de fer sorgir un model energètic descentralitzat, basat en les fonts d'energia netes i renovables i en l'eficiència energètica.

I ho és per dues raons:

- la primera, perquè justament avui donem a conèixer públicament que s'ha constituït la branca espanyola d'EUROSOLAR, l'associació europea per a les energies renovables.

Què és EUROSOLAR ?. EUROSOLAR és una organització sense ànim de lucre, que va fundar el Dr. Scheer l'any 1987 a Alemanya i que avui, amb milers de socis, s'ha convertit en l'associació més imaginativa pel que fa a les propostes que ens ofereix per fer que les societats humanes, que compartim aquest planeta amb altres espècies animals i vegetals, podem continuar vivint en ell sense posar en perill la nostra supervivència com espècie, en haver fet mal be els sistemes naturals.

Perquè hem fundat la seva branca espanyola ?. Doncs perquè avui necessitem tant a Catalunya i com a l'estat espanyol entitats independents que amb rigor i seriositat enfrontin l'actual estat d'analfabetisme energètic imperant en el si de la nostra societat. Analfabetisme que es manifesta, una vegada més, aquests darrers dies i setmanes, quan encara es malda per continuar fent els mateixos errors que es varen fer en el passat: grans centrals de generació per continuar alimentant us sistema energètic centralitzat que avui s'ha convertit en obsolet, quan hi ha tecnologies per fer possible la generació distribuïda, descentralitzada.

Ho exemplificaré en tres situacions ben reals a casa nostra:

Perquè encara hi ha qui s'entesta en construir grans centrals tèrmiques de cicle combinat, més eficients que les convencionals, en indrets allunyats dels grans centres consumidors ?, quan és immensament més eficient generar a prop dels centres de consum. Les pèrdues per transport a Catalunya varen ser l'any 1999 superiors a 3.500 GWh (el 9'3% de l'energia generada al nostre país, una quantitat superior a tot el que es va generar amb carbó, gas i petroli, aquest mateix any).

Perquè encara avui es permet la construcció de grans centrals tèrmiques de cicle combinat al costat de Barcelona sense que s'aprofiti la calor residual (un 43% de tota la calor alliberada en cremar el

combustible) per donar serveis d'aigua calenta i freda a la població que viu a l'entorn ?. Les plantes de 800 MW elèctrics que s'estan construint al Besos, abocaran 600 MW tèrmics a les aigües de la mediterrània.

Perquè encara avui a Barcelona s'escalfa l'aigua cremant gas natural i dissipant electricitat nuclear en resistències, quan sobre la ciutat arriba una quantitat d'energia procedent del Sol per cobrir moltes vegades tot el seu consum energètic ?

Hem fundat EUROSOLAR a casa nostra per ajudar als responsables de les decisions energètiques a evitar que continuïn fent el contrari del que haurien de fer.

- La segona, perquè comparteixo amb el Dr. Scheer moltes de les seves idees i propostes amb les que ens va obscurant amb els seus escrits en revistes i llibres.

El vaig conèixer personalment, a la 1ª Conferència Mundial de les Energies Netes, a Ginebra l'any 1991, en ple procés preparatiu de la Cimera de la Terra. Allí va ser l'ànima inspiradora de la Carta Global de l'energia, document que va servir de base per a negociar el Tractat d'Energia al Fòrum Internacional d'ONG, dins del marc del Fòrum Global'92, la cimera paral·lela a la Conferència oficial. Tractat que ha servit de referència a les ONG del món que treballen en el camp de les energies.

Des d'aleshores ens hem anat trobant de tant en tant, en Conferències i trobades sobre energies renovables. Ens vàrem trobar a Barcelona, l'any 1993 quan va venir a presentar el seu llibre 'Estrategia solar: por un acuerdo pacífico con la naturaleza'. Ens vàrem trobar la darrera vegada a Bonn, la tardor passada quan EUROSOLAR va organitzar la 6a Conferència Europea sobre energia solar a l'arquitectura i al planejament urbà, on vaig ser convidat a explicar l'ordenança solar de la ciutat de Barcelona. Val a dir que en una anterior conferència, va ser EUROSOLAR qui va promoure el manifest sobre 'L'energia solar a l'arquitectura i al planejament urbà', document que properament publicarem en català i castellà.

Els seus escrits inspiren les propostes que EUROSOLAR va realitzant:

- De l'Agenda 21 a l'Agenda 1: Energia Solar, una visió retrospectiva de Rio
- El memoràndum per a l'establiment d'una Agència Internacional d'Energia Solar en el marc de les NNUU (on hi te cabuda encara, la tronada Agència Internacional de l'Energia Nuclear, fruit del discurs que un general-president dels EUA va fer a les NNUU proposat els 'Àtoms per a la Pau', on va dir textualment que l'energia nuclear seria tant barata que no caldria mesurar-la)
- El Tractat de Proliferació Solar: un Tractat sobre la Utilització de les Fonts d'Energia Renovable i l'ús eficient de l'energia: (si existeix un Tractat de No-proliferació Nuclear, perquè no podria existir un tractat de proliferació solar ?)

Els seus escrits apareixen en la revista d'EUROSOLAR (*Solarzeitalter: Politik und Ökonomie Erneuerbarer Energien*) i al *Yearbook of Renewable Energies*

Les accions d'EUROSOLAR a escala europea estan obrint la porta a les energies renovables:

- la seva influència en la gestió del Llibre Blanc de les Energies Renovables
- la seva influència sobre la Llei de les Energies renovables a Alemanya

Tindríem avui el Programa de 100.000 teulats solars a Alemanya sense la feina feta pel Dr. Scheer i EUROSOLAR ?

Les energies renovables no són el futur com ens pretenen vendre, són ja avui mateix el present, a despit de les dificultats que els sectors energètics convencionals les hi posen.

Esperem aprendre del Dr Scheer i d'EUROSOLAR per fer que el nostre país vagi obrint la porta a les energies netes i renovables, per anar arraconant l'ineficient i obsolet sistema energètic que hem heretat basat en disposar d'energia escalfant l'atmosfera i enverinant radioactivament el planeta.

Te la paraula el Dr. Hermann Scheer.

En la conferència que va donar a la sala ‘Círculo del Arte’ el 27 de febrer del 2001, es va manifestar a favor de l’energia eòlica i va tenir frases molt dures contra aquells que impedeixen ‘de facto’ el seu desenvolupament.

“Ens cal l’eòlica per tancar les nuclears”, va afirmar el Premi Nobel alternatiu

Hermann Scheer: “Alemanya ja ha superat la fase d’oposició local a l’energia eòlica”

El premi Nobel alternatiu de l’any 1999, Hermann Scheer, va defensar la implantació de l’energia eòlica com a solució contra els greus problemes ambientals del planeta. Scheer, que va presentar a Barcelona el seu llibre *Economía solar global: estrategias para la modernidad ecológica*, creu que l’oposició a l’eòlica “per preservar el paisatge” obvia les veritables amenaces a l’entorn i afirma que, a Alemanya, el moviment ecologista ja és unànim en la promoció de l’energia eòlica.

“Si no apostem per l’economia ecològica global, no podrem defensar l’economia ni el medi locals”. Així ho va afirmar Hermann Scheer, diputat socialdemòcrata (SPD) al Parlament alemany i autor de diverses publicacions en què denuncia el model energètic actual i aposta per superar la perillosa dependència dels combustibles fòssils i de l’energia nuclear. Scheer va reconèixer que, amb motiu de l’avenç de l’energia eòlica a Alemanya, cinc anys enrere, “hi va haver conflictes d’oposició molt concrets i localitzats” a parcs eòlics, com ara a Baviera, que després han passat a constituir grups favorables a les energies netes. “No podem perdre de vista que el que s’ha de salvar és el biotop global, la Terra. No podem salvar un petit biotop local si no salvem el biotop global –va apuntar- i les energies renovables necessiten emplaçaments concrets, no hi ha parcs eòlics invisibles”. En aquesta línia, Scheer va subratllar que “no pot comparar-se un paisatge verge abans i després d’instal·lar-hi un parc eòlic, perquè l’energia eòlica evita emissions contaminants que acabarien destruint aquest mateix paisatge”. “La natura es fa malbé permanentment per culpa dels combustibles fòssils (carbó, gas, petroli) i nuclears, que tenen tota mena d’impactes associats a més del visual provocat per la refinaria, la central, etc. – va assenyalar -, així que si realment volem evitar danys al paisatge i tancar les nuclears, hem d’impulsar les renovables”.

Scheer, president d’Eurosolar –una associació que reuneix científics, polítics i pagesos, entre d’altres, en favor de les energies renovables– va mostrar la seva preocupació per la vinculació de determinats grups ecologistes locals alemanys a les grans empreses elèctriques, “que no volen que el model energètic canviï”. “Els lobbies energètics s’aprofiten dels petits grups naturalistes i, tot i que no vull generalitzar, sabem que reben finançament de la indústria nuclear i les grans elèctriques”. Com a exemple, el parlamentari alemany explicà el cas d’un col·lectiu conservacionista anomenat Associació Federal per a la Protecció de la Natura i el Paisatge que “apareix pertot arreu allà on es vol instal·lar un parc eòlic, però només difon el punt de vista del sector energètic tradicional”.

La oposició a l'energia eòlica

A diversos països han aparegut grups oposats als sistemes convertidors d'energia eòlica, ja estiguessin agrupats en forma de parcs (o 'wind farms' en anglès) o en màquines individuals. A tot arreu intenten parar parcs eòlics amb variats arguments.

Fa alguns anys, l'organisme més actiu en aquest afer va ser una associació britànica que en la seva denominació duia el nom de 'Country Guardian'. Darrera de tota aquella guerra hi havia un antic conseller de la ex-ministre conservadora Margaret Thatcher, vinculat directament als interessos nuclears (consultor contractat per l'empresa 'British Nuclear Fuels'). El Dr. Hermann Scheer va citar, a Barcelona, que a Alemanya existeix un grup amb denominació proteccionista que s'oposa a qualsevol projecte eòlic i difon el punt de vista del sector energètic tradicional.

Pot-ser a Catalunya s'haurà de començar a mirar cap aquest mateix cantó per veure a qui pot interessar que l'energia eòlica no arribi a ser mai una alternativa real de producció d'electricitat neta i respectuosa amb els sistemes naturals, i així fer possible que les persones usuàries d'electricitat a casa nostra se les hi negui 'de facto' el dret que tenen a ser subministrades amb energia elèctrica neta o 'verda', o se les hi negui el dret a escollir amb llibertat el tipus d'energia elèctrica que volen: o procedent de sistemes de generació bruts i no renovables, o procedent de sistemes nets i renovables de generació.

El president del *Worldwatch Institute* a Barcelona

Els propassats 8 i 9 d'abril va ser a la ciutat comtal Christopher Flavin, nou president, des de la tardor passada, del *Worldwatch Institute*. Chris Flavin és autor de nombrosos treballs sobre energia (que s'han publicat en els *Worldwatch Papers* o en la revista *World Watch*). També és coautor de *Power Surge: Guide to the Coming Energy Revolution*, W.W.Norton, 1994). La seva presència a Barcelona va ser per presentar la versió catalana de l'obra magna del Worldwatch, **L'estat del món 2001**, que es publica en anglès des de l'any 1984 i en català des de l'any 1993. L'edició catalana corre a cura del Centre UNESCO de Catalunya.

Aprofitant la seva estada a Catalunya, el Sr. Flavin va manifestar el seu interès per visitar un parc eòlic dels existents a Catalunya. Acompanyat per Nuria Cererols, responsable de comunicació d'Ecotècnia S.C.C.L., per Josep Puig, portaveu de l'Entesa catalana per una energia neta, i per Sergi Rovira del Centre UNESCO de Catalunya, va desplaçar-se a les comarques del sud de Catalunya per visitar 'in-situ' el parc eòlic de Trucafort.

Aquest primerenc parc que consta de gairebé un centenar d'aerogeneradors (25 unitats de 600 kW i 66 unitats de 225 kW) té una potència instal·lada de 30 MW i produeix una quantitat d'energia elèctrica neta i renovable equivalent a la que consumeix una ciutat com Reus (80.000 habitants) i funciona amb normalitat des de fa un parell d'anys.

Chris Flavin va destacar l'elevada qualitat del projecte i la seva més que acceptable adaptació a un terreny orogràficament prou complex, com el que està situat el parc.

Quan l'il·lustre visitant i els seus acompanyants finien l'estada a l'indret varen ser obsequiats pel majestuós vol d'una parella de falcons, que recentment han fet niu a les rodalies del parc.

Aerogeneradors de petita potència

L'empresa J.Bornay Aerogeneradores, pionera a l'estat espanyol en la fabricació i comercialització d'aerogeneradors de petita potència, acaba de traslladar-se a les seves noves instal·lacions. Es tracta d'un nou edifici bioclimàtic de 1500 m² de superfície, plenament autosuficient en energia. Un bon exemple per a seguir.

Ja has visitat la web energia sostenible ?

Si encara no ho has fet, a què esperes ? : www.energiasostenible.org